

Ontwikkeling van een offshore gasveld in het blok N7 op het Nederlands deel van het continentale plat

Advies voor richtlijnen voor het milieueffectrapport

14 juni 2006 / rapportnummer 1744-24

commissie voor de milieueffectrapportage

Aan de Minister van Economische Zaken
Postbus 20101
2500 EC DEN HAAG

uw kenmerk
ET/EM / 6024832

uw brief
4 april 2006

ons kenmerk
1744-25/Pi/hb

onderwerp
Advies voor richtlijnen voor het MER
Ontwikkeling offshore gasveld, blok N7
op het Nederlands deel van het continen-
tale plat

doorkiesnummer
(030) 234 76 34

Utrecht,
14 juni 2006

Geachte Minister,

Met bovengenoemde brief stelde u de Commissie voor de milieueffectrapportage (m.e.r.) in de gelegenheid een advies voor richtlijnen uit te brengen voor een milieueffectrapport (MER) ten behoeve van de besluitvorming over de Ontwikkeling van het offshore gasveld, blok N7 op het Nederlands deel van het continentale plat. Overeenkomstig artikel 7.14 van de Wet milieubeheer (Wm) bied ik u hierbij het advies van de Commissie aan.

De Commissie hoopt met haar advies een constructieve bijdrage te leveren aan de totstandkoming van de richtlijnen voor het MER. Zij zal graag vernemen hoe u gebruik maakt van haar aanbevelingen. Dit houdt in dat de Commissie graag de vastgestelde richtlijnen krijgt toegestuurd.

Hoogachtend,

drs. L. van Rijn-Vellekoop
Voorzitter van de werkgroep m.e.r.
Ontwikkeling offshore gasveld, blok N7 op
het Nederlands deel van het continentale
plat

Postadres Postbus 2345
3500 GH UTRECHT
Bezoekadres Arthur van Schendelstraat 800
Utrecht

telefoon (030) 234 76 66
telefax (030) 233 12 95
e-mail mer@eia.nl
website www.commissiemer.nl

Advies voor richtlijnen voor het milieueffectrapport
Ontwikkeling van een offshore gasveld in het blok N7
op het Nederlands deel van het continentale plat

Advies op grond van artikel 7.14 van de Wet milieubeheer voor het milieueffectrapport over de Ontwikkeling van een offshore gasveld in het blok N7 op het Nederlands deel van het continentale plat,

uitgebracht aan de Minister van Economische Zaken door de Commissie voor de milieueffectrapportage; namens deze

de werkgroep m.e.r.

Offshore gasveld blok N7, Nederlands deel van het continentale plat,

de secretaris

mr. S. Pieters

de voorzitter

drs. L. van Rijn-Vellekoop

Utrecht, 14 juni 2006

INHOUDSOPGAVE

1. INLEIDING.....	1
2. HOOFDPUNTEN VAN HET ADVIES.....	1
3. PROBLEEMSTELLING, DOEL EN BESLUITVORMING.....	2
3.1 Motivering.....	2
3.2 Doel.....	2
3.3 Besluitvorming.....	2
4. VOORGENOMEN ACTIVITEIT EN ALTERNATIEVEN.....	3
4.1 Voorgenomen activiteit.....	3
4.1.1 Beschrijving.....	3
4.2 Alternatieven.....	4
4.2.1 Algemeen.....	4
4.2.2 Nulalternatief.....	5
4.2.3 Meest milieuvriendelijk alternatief (MMA).....	5
5. BESTAANDE MILIEUTOESTAND, AUTONOME ONTWIKKELING EN GEVOLGEN VOOR HET MILIEU.....	6
5.1 Bestaande milieutoestand en autonome ontwikkeling.....	6
5.2 Potentiële milieueffecten.....	6
5.2.1 Bodemdaling.....	6
5.2.2 Landschap, visuele effecten.....	6
5.2.3 Ecologie.....	7
5.2.4 Overige aspecten.....	7
6. OVERIGE HOOFDSTUKKEN VAN HET MER.....	8

BIJLAGEN

1. Brief van het bevoegd gezag d.d. 4 april 2006 waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen
2. Kennisgeving in Staatscourant nr. 74 d.d. 14 april 2006
3. Projectgegevens
4. Lijst van inspraakreacties en adviezen

1. INLEIDING

Gaz de France Production Nederland B.V. (GPN) te Zoetermeer is voornemens offshore een aardgasveld te ontwikkelen in blok N7 van het Nederlandse deel van het continentale plat. De geplande platformlocatie voor de ontwikkeling van dit veld ligt ca. 7 kilometer ten noorden van Schiermonnikoog.

Daarbij zal het in eerste instantie gaan om een proefboring, waarmee de verwachte gasreserve moet worden aangetoond. Afhankelijk van de resultaten van de proefboring zal tot winning worden overgegaan en zal er een gaswinnings- en behandelingsplatform worden geplaatst.

Voor het oprichten en in werking hebben van mijnbouwinstallaties ten behoeve van de winning van aardgas in de territoriale zee is een vergunning in het kader van de Wet milieubeheer (Wm) vereist. Hiervoor moet milieueffectrapportage (m.e.r) worden doorlopen. Het MER zal zich zowel richten op de boring naar als op de winning van het aardgas.

Bij brief van 4 april 2006 is de Commissie voor de milieueffectrapportage (m.e.r.) in de gelegenheid gesteld om advies uit te brengen over de richtlijnen voor het milieueffectrapport (MER)¹. De m.e.r.-procedure ging van start met de kennisgeving van de startnotitie in de Staatscourant en Volkskrant van 14 april² en in de 'De Dorpsbode' van 15 april 2006.

Dit advies is opgesteld door een werkgroep van de Commissie voor de m.e.r. – verder aangeduid als 'de Commissie'³. Het bedoelt aan te geven welke informatie het MER moet bieden om het milieubelang volwaardig in de besluitvorming mee te wegen. De Commissie bouwt in haar advies voort op de startnotitie. Dat wil zeggen dat dit advies niet zelfstandig leesbaar is, maar in combinatie met de startnotitie moet worden gelezen.

Via het ministerie van EZ heeft de Commissie kennis genomen van de inspraakreacties⁴. Deze inspraakreacties zijn voorzover van belang verwerkt in dit advies.

2. HOOFDPUNTEN VAN HET ADVIES

De Commissie beschouwt de volgende punten als essentiële informatie in het milieueffectrapport. Dat wil zeggen dat het MER onvoldoende basis biedt voor het meewegen van het milieubelang in de besluitvorming, als de volgende informatie ontbreekt:

- De bodemdaling en de mogelijke gevolgen daarvan, met name voor Schiermonnikoog en de Waddenzee en in het bijzonder voor Natura 2000-gebieden.
- Beschrijving en visualisering van de landschappelijke effecten.
- De kans op calamiteiten en de dan te verwachten effecten.

¹ Zie bijlage 1.

² Zie bijlage 2.

³ Zie voor de samenstelling bijlage 3.

⁴ Zie bijlage 4.

- Beschrijving van de te verwachten effecten op de natuur en beantwoording van de vraag of er sprake kan zijn van significante gevolgen.
- De uitwerking van het meest milieuvriendelijk alternatief (MMA).

Samenvatting

De samenvatting is het deel van het MER dat vooral wordt gelezen door besluitvormers en insprekers. Daarom verdient dit onderdeel bijzondere aandacht. De samenvatting moet als zelfstandig document leesbaar zijn en een goede afspiegeling zijn van de inhoud van het MER.

3. PROBLEEMSTELLING, DOEL EN BESLUITVORMING

3.1 Motivering

Beschrijf de aanleiding en de ontwikkelingen die tot het initiatief hebben geleid. Geef hierbij – voor zover bekend en reëel - aan:

- welke gas- en condensaatproductiecapaciteit voor N7 wordt voorzien over de gehele te verwachten exploitatieperiode van het veld;
- wat de verwachte economische levensduur is;
- wat de rol is van dit gasveld in het Nederlandse energiebeleid voor gas, in het bijzonder in het beleid voor kleine gasvelden en het zo veel mogelijk ontzien van het Groningse gasveld.

3.2 Doel

Hierbij dient de startnotitie⁵ te worden gevolgd.

3.3 Besluitvorming

Geef kort aan welke randvoorwaarden en uitgangspunten (zoals ruimtelijke beperkingen, grenswaarden, emissies e.d.) gelden bij dit voornemen. Verwijs hierbij naar de beleidsnota's, (ontwerp-)plannen en wetten, waarin deze zijn of worden vastgelegd. Met name van belang zijn de Mijnbouwwet, het Mijnbouwbesluit en de daarop gebaseerde regelingen. Beschrijf tevens het internationaal rechtelijk kader en de internationale afspraken die op het voornemen van toepassing zijn, zoals de verdragen van Rio, OsPar, Bonn & Bern, EG-richtlijnen met name de uit de IPPC (Integrated Pollution and Prevention Control) Richtlijn voortvloeiende van toepassing zijnde BREF's (best available technology reference documents) en Noordzeeafspraken. Maar besteed ook aandacht aan de randvoorwaarden die mogelijk kunnen voortvloeien uit de Nota Ruimte, het Integraal Beheersplan Noordzee 2015 en de PKB Waddenzee. Tevens dient aangegeven te worden welke beperkende voorwaarden voortvloeien uit het wettelijk kader, en in het bijzonder de nieuwe Natuurbeschermingswet. In het MER dient de vraag te worden beantwoord of er al dan niet sprake kan zijn van significante gevolgen voor beschermde Natura 2000-gebieden. Indien deze vraag bevestigend wordt beantwoord, dient er een passende beoordeling te worden uitgevoerd⁶. Leg tot slot een relatie met de afspraken gemaakt in de intentieverklaring uitvoering milieubeleid olie- en gas-

⁵ Zie blz. 5 van de startnotitie.

⁶ Zie tevens bijlage 4, inspraakreactie nummer 3 van de Regionale Directie Noord van het ministerie van LNV met betrekking tot de passende beoordeling.

winningindustrie, het Industriemilieuplan en het Bedrijfsmilieuplan van GPN. In het MER moet duidelijk worden gemaakt hoe hiermee wordt omgegaan. Geef in het MER aan welke gebieden en soorten beschermd zijn en op basis van welke wetgeving.

4. VOORGENOMEN ACTIVITEIT EN ALTERNATIEVEN

4.1 Voorgenomen activiteit

4.1.1 Beschrijving

Besteed voorzover relevant per deelactiviteit aandacht aan onder andere de volgende aspecten: aanvoer, afvoer, putboringen, puttesten, operaties, energievoorziening, emissies, aanleg en eventuele verwijdering van leidingen, procesbewaking en veiligheidsbewaking, onderhoud, corrosiebescherming, brandbestrijding en calamiteitenplan.

Baseer de beschrijving op een indeling in deelactiviteiten, bijvoorbeeld de volgende - in de startnotitie genoemde - indeling:

- Aanleggen van de faciliteiten, waaronder het boren van putten, het plaatsen van de installatie en het leggen van buisleidingen;
- Productie en behandeling van gas en geassocieerde vloeistoffen (water en aardgascondensaat);
- Afsluiting van de activiteiten, verwijderen van de installatie en de locatie in de oorspronkelijke staat achterlaten.

Beschrijf de volgende aspecten van het voornemen:

Locatie van de platforms

Beschrijf de locatie(s) van zowel het exploratie- als van het productieplatform.

Aard en installatie van het productieplatform

- de te installeren faciliteiten, waaronder gasbehandeling, gascompressie, productiewaterzuivering, energieopwekking, glycolregeneratie;
- de procedure voor het installeren van het platform;
- de visuele en fysieke kenmerken van het platform: omvang, kleuren, opbouw, beeld en verlichting;
- lichtbronnen en tijden dat het platform verlicht zal zijn.

Installatie van het hefeiland en booractiviteiten

- het hefeiland (toegelicht met illustraties) en de installatie ervan, inclusief het eventueel storten van grind of andere maatregelen om erosie tegen te gaan;
- in welke gevallen wordt boorspoeling op oliebasis gebruikt? Hoe vaak zal dit voorkomen? Hoe wordt het met olie verontreinigd boorgruis verwerkt en verwijderd?
- de geluidbelasting tijdens het boren, zowel boven als onder water;
- lichtbronnen en tijden dat het hefeiland verlicht is;
- de fakkelbelasting en fakkelscenario's tijdens productietesten en schoonproduceren.

Pijpleidingen

- het tracé, de aanleg en de druktestprocedure van de gas/condensaatafvoerleiding naar de bestaande (NGT) leiding.

Productieactiviteiten

- welke activiteiten op het platform zullen plaatsvinden, waaronder de zuivering van het te lozen productiewater, gasbehandeling, gascompressie, en glycolregeneratie;
- de scenario's waarbij onverbrand gas via de vent-stack wordt afgevoerd naar de atmosfeer; de technieken voor het inzetten van de afgassen in eigen installaties (OVC);
- het starten en stoppen van installaties bij normale en noodsituaties. Beschrijf zoveel mogelijk kwantitatief en per compartiment wat in deze gevallen de verwachte uitstoot naar de omgeving zal zijn;
- hoe de procesbewaking plaatsvindt; beschrijf bemonsteringsprotocollen en de geplande frequentie van bemonsteren van te lozen productiewater.

Transportactiviteiten

- de aan- en afvoer van materialen en personeel, de wijze waarop dit gebeurt, de route en de frequentie (aantallen vervoersbewegingen); maak onderscheid tussen de boor- en de productiefase.

Potentiële uitbreidingen

Geef in het MER een inschatting van mogelijke uitbreidingen in de toekomst.

Onderhoud en ontmanteling

- het mogelijk ontstaan van ketelsteen in de installatie (scaling), in hoeverre dit ketelsteen laag radioactief kan zijn (LSA, NORM⁷) en hoe dit wordt verzameld, afgevoerd en verwerkt tijdens onderhoud en ontmanteling;
- de mogelijke accumulatie van kwik in de installatie, en hoe dit wordt verzameld, afgevoerd en verwerkt;
- de benodigde werkzaamheden voor het definitief verlaten van de productieputten en het buiten bedrijf stellen van de pijpleidingen;
- het verwijderen en afvoeren van het productie- en behandelingsplatform;
- de maatregelen die worden getroffen voor het herstel van de locatie.

4.2 Alternatieven

4.2.1 Algemeen

Onderzoek voor welke onderdelen van de voorgenomen activiteit realistische alternatieven met milieuvordelen mogelijk zijn. Deze kunnen bijvoorbeeld betrekking hebben op:

- Locatiealternatieven, vooral voor wat betreft de zichtbaarheid (wat is de kortste afstand tot de kust en wat is de langste afstand die kan worden gerealiseerd?);
- Gasbehandeling op een bestaand platform (bijvoorbeeld Ameland-West) en toepassing van een subsea completion of mini-production platform (monotower);
- alternatieven voor het lozen van boorgruis;

⁷ Low Specific Activity en Naturally Occurring Radioactive Material

- alternatieven om emissies van onder andere koolwaterstoffen, zware metalen, methanol en corrosiebestrijdingsmiddelen zoveel mogelijk te beperken dan wel geheel voorkomen;
- verbeteren van de kwaliteit van het geloosde water en toepassing van additionele waterzuiveringstechnieken;
- emissiebeperkende maatregelen voor licht en affakkeling;
- maatregelen ter verbetering van de veiligheid;
- maatregelen ter vermindering van de kans op ongewenste lozingen;
- de gasdroging: alternatieven voor de glycol-droging techniek;
- alternatieven voor de aan- en afvliegroutes van de helikopters.

4.2.2 Nulalternatief

Er is geen reëel nulalternatief dat voldoet aan de doelstelling van de initiatiefnemer. Volstaan kan worden met het beschrijven van de huidige milieusituatie, inclusief de autonome ontwikkeling, als referentie voor de te verwachten milieugevolgen.

4.2.3 Meest milieuvriendelijk alternatief (MMA)

Bespreek bij de ontwikkeling van het MMA⁸.

- **mogelijkheden om de zichtbaarheid te verminderen**, waaronder schuinboren en de maximale afstand die daardoor kan worden gerealiseerd ten opzichte van de kust;
- **maatregelen ter beperking van de milieubelasting als gevolg van het vrijkomen van verschillende bedrijfsspecifieke reststoffen**, onder andere bij de behandeling van het lozingswater. Toepassing van zodanige technieken – met name MPPE – dat de concentratie van olieachtige stoffen in het te lozen water aanzienlijk beneden de wettelijke limiet komt en de lozing van BTEX (voornamelijk benzeen) geminimaliseerd wordt. Bespreek hierbij ook de haalbaarheid offshore van technieken die onshore inmiddels als bewezen techniek gelden. Indien in het lozingswater substantiële hoeveelheden kwik aanwezig kunnen zijn, beschrijf dan verdergaande technieken om de lozing hiervan te beperken;
- **boren in de meest gunstige periode**. Het is algemeen bekend dat er een potentieel risico bestaat voor de vogeltrek door het affakkelen. Uit waarnemingen⁹ is gebleken, dat tijdens de jaarlijkse trekperiodes zowel vanuit Groot-Brittannië als vanuit Noorwegen vogels over de Noordzee vliegen. Het affakkelen geeft een verhoogd risico voor vogels tijdens de trekperiodes. Motiveer welke periode in dit verband als de meest gunstige periode voor boren kan worden beschouwd, indien er sprake is van affakkelen in verband met productietesten of ‘schoon’ produceren. Betrek hierbij het eventueel inzetten van een vogelwachter;
- **maatregelen ter beperking van de lichtemissies**. Uit onderzoek van de NAM¹⁰ is gebleken dat in perioden van vogeltrek bij dichte bewolking (meer dan 90%) duizenden vogels worden aangetrokken door het verlichte

⁸ Betrek hierbij tevens de inspraakreactie van de Vereniging tot Behoud van de Waddenzee voor wat betreft de in die brief genoemde suggesties om te komen tot verbeteringen (zie bijlage 4, inspraakreactie nummer ..).

⁹ Bijvoorbeeld van de Werkgroep zeetrekwaarnemers van de Nederlandse Zeevogelwerkgroep, van het Ministerie van Defensie (radaronderzoek) en van de NAM (recente rapportage over trekbanen van vogels in verband met affakkelen).

¹⁰ Uitgevoerd door de Stichting Biologisch en Natuurwetenschappelijk Onderzoek (SBNO).

platform en daar 20 tot 30 minuten blijven rondcirkelen, alvorens verder te vliegen. Als de intensiteit van de verlichting wordt teruggebracht neemt deze invloed sterk af. Bij de minimaal wettelijk verplichte platformverlichting is geen invloed op vogels merkbaar. Tevens blijkt de kleur van het licht invloed te hebben op het gedrag van vogels. Groen licht blijkt de minst verstorende effecten te hebben. Dit dient ook betrokken te worden bij het MMA;

- **maximale beveiliging.** Geef aan welke mogelijkheden er zijn om lekkage vanuit boor- en productieplatforms en de pijpleidingen na een calamiteuze aanvaring te voorkomen, of te minimaliseren;
- **maximale geluidreductie.** Geef aan welke mogelijkheden er zijn om storend geluid tot een minimum te beperken dan wel geheel te voorkomen.

5. BESTAANDE MILIEUTOESTAND, AUTONOME ONTWIKKELING EN GEVOLGEN VOOR HET MILIEU

5.1 Bestaande milieutoestand en autonome ontwikkeling

Hiervoor kan blz. 6 van de startnotitie worden gevolgd.

5.2 Potentiële milieueffecten

5.2.1 Bodemdaling

Geef in het MER de bodemdalingscontouren en beoordeel de gevolgen voor het kustfundament¹¹, alsmede voor Schiermonnikoog¹² en indien nodig verder. Beoordeel de mogelijkheid van (lichte) aardbevingen.

5.2.2 Landschap, visuele effecten

Beschrijf en illustreer de zichtbaarheid van het exploratie- en productieplatform. Maak zichtbaarheidskaarten en zoneer deze kaarten van 'platform visueel zeer dominant' tot 'platform visueel weinig dominant'. Vervaardig en beschrijf simulatiebeelden van het exploratie- en productieplatform vanaf waarnemingspunten op zee (met name vanaf de Waddenzee) en land (Schiermonnikoog) en op verschillende relevante waarnemingsafstanden. Corrigeer de geconstrueerde simulatiebeelden met de zogenaamde perceptiefactor. Beschrijf mogelijke mitigerende maatregelen voor de effecten op visuele waarneming van het exploratie- en productieplatform. Hoelang zullen de beide platforms (voor exploratie en voor productie) maximaal in het gebied aanwezig zijn? Op de beoogde locatie(s) dient vooraf beoordeeld te worden of er mogelijk scheepswrakken dan wel ander interessant archeologisch materiaal aanwezig kan zijn. Dit onderzoek kan zich beperken tot de beoogde locatie(s)¹³.

¹¹ Zie bijlage 4, inspraakreactie nr. 1 van Rijkswaterstaat over eventuele bodemdaling.

¹² Zie bijlage 4, inspraakreactie nr. 8 van het Wetterskip Fryslân over de mogelijke bodemdaling.

¹³ Zie bijlage 4, inspraakreactie nr. 2 van de ROB, maar in tegenstelling tot wat daar voorgesteld wordt, kan het onderzoek zich beperken tot de beoogde locatie(s).

5.2.3

Ecologie

Beschrijf de mogelijke gevolgen voor beschermde Natura 2000-gebieden, zowel op basis van de directe gevolgen, maar vooral ook de indirecte gevolgen (bodemdaling). De vraag of er sprake kan zijn van significante gevolgen voor Natura 2000-gebieden dient in het MER beantwoord te worden. Voor de Noordzeekustzone dient in beeld gebracht te worden of de kwalificerende soorten en de kwalificerende habitats significante gevolgen zullen ondervinden als gevolg van deze voorgenomen activiteit.

In de startnotitie wordt slechts kort ingegaan op de relevante fauna in het studiegebied. De ecologische waarden betreffen de bodemfauna, vissen, vogels en zeezoogdieren. Het studiegebied ligt in een deel van de Noordzee met een hoge diversiteit aan zeebodemdieren (Borkumse Stenen). Het gebied wordt veel bezocht door zeehonden en bruinvissen. De kustzee is gedurende het hele jaar van groot belang voor zeevogels. Beschrijf in het MER de relevante biotische aspecten. Daarbij moet worden ingegaan op kwalificerende soorten in de nabij gelegen Natura 2000-gebieden, als blijkt dat deze soorten het studiegebied als functiegebied gebruiken.

Ga in op de effecten op de fauna (bodemfauna, vissen, vogels, zeezoogdieren) die voortvloeien uit verstoring door verontreiniging, licht (inclusief affakkelen) en geluid (inclusief helikopters). Ga daarbij in op mogelijk te treffen mitigerende maatregelen om negatieve effecten te beperken. Ook positieve effecten op de ecologie zijn te verwachten, doordat rondom het platform een veiligheidszone wordt ingesteld waarin een refugium ontstaat voor vissen en bodemfauna.

5.2.4

Overige aspecten

Beschrijf in het MER de emissies naar water, zeebodem en lucht, de geluidemissies (met name die van helikopters) en de invloed van licht, zowel bij reguliere bedrijfsomstandigheden als bij calamiteiten en storingen. Geef daarbij aan welke emissiebeperkende maatregelen worden voorzien. Maak daarbij onderscheid tussen de verschillende activiteiten en tussen de boor- en de productiefase. Ga specifiek in op de volgende aspecten:

Water en zeebodem

- de wijze waarop de kwaliteit van het lozingswater wordt bewaakt en binnen welke tijdspanne een eventuele overschrijding van toegestane of gewenste lozingsnormen wordt gedetecteerd en opgeheven;
- welke mijnbouwhulpstoffen tijdens de boorfase en de productiefase worden gebruikt en in welke hoeveelheden, voor zover mogelijk uitgedrukt in hoeveelheden per relevante eenheid, zogenaamde kengetallen. Hoe wordt de optimale combinatie van mijnbouwhulpstoffen geselecteerd (bijvoorbeeld met behulp van het 'CHARM'-model);
- de hoeveelheid en concentraties van verontreinigende stoffen in het naar zee af te voeren water, onder andere van koolwaterstoffen, zware metalen, methanol en corrosiebestrijdingsmiddelen; geef daarbij aan hoe deze samenstelling over de productielooptijd kan veranderen;
- welke eventuele lozingsoplossingen op kunnen treden ten gevolge van onderhoud- en inspectieactiviteiten.

Lucht

- in welke gevallen welke hoeveelheden gas naar de atmosfeer zullen worden afgevoerd, zowel continue (waaronder de uitworp van de gasturbines, en glycolregeneratie), door storingen in de afvoer en door testen;
- de gevallen waarbij onverbrand gas wordt afgevoerd dan wel wordt gefakeld;
- de maatregelen om calamiteuze lekkages te voorkomen;
- emissies tijdens testen en schoonproduceren van productieputten.

Licht en geluid

- de emissies van vooral licht en in mindere mate geluid (met name van helikopters, gascompressoren en tijdens boren) en welke emissiebeperkende maatregelen voor licht en geluid worden toegepast.

Veiligheid

- beschrijf de maximaal geloofwaardige ongevalsscenario's voor de platforms en de pijpleidingen¹⁴. Geef inzicht in de te verwachten emissies bij blow-outs (zowel voor boor- en productiefase), aanvaringen, het ontstaan van grote lekken en plotselinge gasemissies. Geef een schatting van de maximale tijdsduur en hoeveelheden gas en condensaat die daarbij kunnen vrijkomen. Maak hierbij een onderscheid tussen de normale situatie, een kleine storing ('occasional spills') en calamiteiten (falen van leidingen, korte brand, langdurige brand, blow-out). Beschrijf de voorzieningen ter voorkoming van calamiteiten en storingen en ter bestrijding van de gevolgen daarvan;
- welke voorzieningen worden getroffen om morsen tijdens overslag van oil-based mud, brandstof en chemicaliën te voorkomen.
- De locatie ligt niet nabij scheepvaartroutes. In het MER moet de kwetsbaarheid voor ongelukken inzichtelijk worden gemaakt. Tevens moet inzicht worden gegeven in de veiligheidsmaatregelen (automatische kleppen, et cetera).

6. OVERIGE HOOFDSTUKKEN VAN HET MER

Voor de onderdelen "vergelijking van alternatieven", "leemten in milieu-informatie" en "samenvatting van het MER" heeft de Commissie geen aanbevelingen naast de wettelijke voorschriften, zoals neergelegd in artikel 7.10 Wet milieubeheer, eerste lid, onder e., g. en h.. In het MER dient recent kaartmateriaal met een duidelijke legenda te worden gebruikt.

¹⁴ Vooruitlopend op de kwantitatieve risicoanalyses die te zijner tijd bij het opstellen van het verplichte Veiligheid en Gezondheid Document worden uitgevoerd.

BIJLAGEN

bij het advies voor richtlijnen voor het milieueffectrapport Ontwikkeling van een offshore gasveld in het blok N7 op het Nederlands deel van het continentale plat

(bijlagen 1 t/m 4)

BIJLAGE 1

Brief van het bevoegd gezag d.d. 4 april 2006 waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen

		Ministerie van Economische Zaken	
		Commissie voor de milieueffectrapportage	
Aan Commissie voor de milieueffectrapportage Postbus 2345 3500 GH UTRECHT		ingekomen : 15 APR. 2006	
		nummer	
		dossier	1744-1/m 4
		kopie naar :	Lv

6x

Datum	Uw kenmerk	Ons kenmerk	Bijlage(n)
04 APR 2006		ET/EM / 6024832	diversen

Onderwerp
startnotitie milieueffectrapport (MER): "Gasbehandelingsplatform N7-A" (GDF)

Geachte heer/mevrouw,

Hierbij deel ik u mede dat GDF Production Nederland B.V., kantoor houdend aan de Eleanor Rooseveltlaan 3, te Zoetermeer, is gestart met de voorbereiding van een milieueffect-rapport (MER) met betrekking tot het voornemen om de veronderstelde aardgasvoorkomens in blok N7 van het Nederlandse deel van het continentaal plat in productie te nemen.

Op 24-03-2006 heb ik ontvangen van GDF Production Nederland B.V. de Startnotitie: "Gasbehandelingsplatform N7-A".

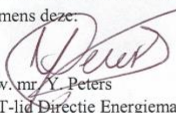
Ik doe u hierbij een zestal exemplaren van de Startnotitie toekomen.

Gaarne verzoek ik u om mij, vóór 19-06-2006 advies uit te brengen ten behoeve van de door mij vast te stellen Richtlijnen voor de inhoud van het MER.

Voor informatie ten aanzien van ter inzage legging, de mogelijkheid tot het indienen van zienswijzen en adviezen verwijs ik naar de tekst van de kennisgeving (zie bijlage), die op 14-04-2006 zal worden gepubliceerd in de Staatscourant en in de Volkskrant en op 15-04-2006 in "De Dorpsbode".

Als contactpersoon voor dit project zal optreden:
mevrouw drs. C.H. Krijger (tel. 070 - 379 66 85).

De Minister van Economische Zaken,
namens deze:

mw. mr. Y. Peters
MT-lid Directie Energiemarkt

Bezoekadres	Doorkiesnummer	Telefax
Prinses Beatrixlaan 5	070 - 379 66 85	070 - 379 63 58

Hoofdkantoor	Telefoon (070) 379 89 11	Behandeld door
Bezuidenhoutseweg 30	Telefax (070) 347 40 81	mw. drs. C.H. Krijger
Postbus 20101	Email ezpost@minez.nl	
2500 EC 's-Gravenhage	Website www.minez.nl	Verzoeken bij beantwoording van deze brief ons kenmerk te vermelden

BIJLAGE 2

Kennisgeving van de startnotitie in Staatscourant nr. 74 d.d. 14 april 2006

KENNISGEVING

Insprak met het oog op de Richtlijnen voor het Milieueffectrapport (MER) inzake de winning van aardgas in blok N7, gelegen in het Nederlandse deel van het continentaal plat

De Minister van Economische Zaken maakt, als bevoegd gezag, bekend dat GDF Production Nederland B.V., kantoorhoudend aan de Eleanor Rooseveltlaan 3 te Zoetermeer, is gestart met de voorbereiding van een milieueffectrapport (MER) met betrekking tot het voornemen om de veronderstelde aardgasvoorkomens in blok N7 van het Nederlandse deel van het continentaal plat in productie te nemen.

De milieueffectrapportageprocedure is gestart met het, op 24-03-2006, indienen van de Startnotitie: 'Gasbehandelingsplatform N7-A'.

Voor het oprichten en in werking hebben van een mijnbouwinstallatie (inrichting) ten behoeve van de winning van aardgas is een vergunning van de Minister van Economische Zaken ingevolge de Wet Milieubeheer benodigd.

Op grond van het Besluit milieueffectrapportage 1994 is in dit geval het opstellen van een MER verplicht.

De Richtlijnen voor de inhoud van het MER zullen door de Minister van Economische Zaken worden vastgesteld.

Doel van de voorgenomen activiteit

Het op economisch, veilige en milieutechnisch verantwoorde wijze ontginnen van in blok N7 aardgasvoorkomens, nadat het daadwerkelijk is aangetoond met een proefboring.

Aard van de voorgenomen activiteit

Het uitvoeren van boringen, het plaatsen en in bedrijf nemen van een platform, genaamd N7-A, het testen en schoonproduceren van geboorde putten, aanleg en gebruik van een gastransportleiding en transporteren van het aardgas via een bestaande leiding naar het vaste land.

Plaats van de voorgenomen activiteit

Het bemande gaswinnings- en behandelingsplatform zal worden geplaatst in blok N7 van het Nederlandse deel van het continentaal plat, op ca. 7 km ten noorden van Schiermonnikoog.

Procedura

Uiterlijk binnen dertien weken zal het bevoegd gezag Richtlijnen vaststellen voor de inhoud van het MER. In deze periode is er gelegenheid voor inspraak en worden de wettelijk adviseurs in de gelegenheid gesteld advies uit te brengen.

Informatie ten behoeve van de inspraak

De Startnotitie bevat informatie over het voornemen van GDF Production Nederland B.V. De Startnotitie ligt, tijdens werkuren, van 18-04-2006 tot en met 30-05-2006 ter inzage op het informatiecentrum/ Directie Communicatie van het Ministerie van Economische Zaken, Bezuidenhoutseweg 30 te Den Haag. De Startnotitie kan worden aangevraagd bij: GDF Production Nederland B.V., t.a.v. de heer D. D'Hoore (contactpersoon, telefoon 079 - 368 68 68), Postbus 474, 2700 AL ZOETERMEER.

Zienswijzen

Eenieder heeft de gelegenheid om reacties in te dienen met het oog op de door het bevoegd gezag vast te stellen Richtlijnen voor de inhoud van het MER.

Reacties en adviezen kunnen, tot en met 30-05-2006 worden ingediend bij:

Ministerie van Economische Zaken,
Directoraat-Generaal voor Energie en Telecom,
Directie Energiemarkt,
Postbus 20101,
2500 EC DEN HAAG.

Contactpersoon: mevrouw drs. C.H. Krijger,
telefoon: 070 - 379 66 85.

BIJLAGE 3

Projectgegevens

Initiatiefnemer: Gaz de France Production Nederland B.V.

Bevoegd gezag: de Minister van Economische Zaken

Besluit: vergunningverlening op grond van de Wet milieubeheer

Categorie Gewijzigd Besluit m.e.r. 1994: C17.2

Activiteit: boring naar en winning van aardgas ten noorden van Schiermonnikoog

Procedurale gegevens:

kennisgeving startnotitie: 14 april 2006

richtlijnenadvies uitgebracht: 14 juni 2006

Bijzonderheden: vanwege de zichtbaarheid vanaf Schiermonnikoog is speciaal aandacht gevraagd voor de landschappelijke effecten en in hoeverre daar iets aan gedaan kan worden.

Samenstelling van de werkgroep:

dhr. ing. W.G. Been

dhr. ir. H. Dijkstra

dhr. dr. F.H. Everts

dhr. prof. ir. J.J. van der Vuurst de Vries

mw. drs. L. van Rijn-Vellekoop (voorzitter)

Secretaris van de werkgroep:

dhr. mr. S. Pieters

BIJLAGE 4

Lijst van inspraakreacties en adviezen

nr.	datum	persoon of instantie	plaats	datum van ontvangst Cie. m.e.r.
1.	20060509	Ministerie van Verkeer en Waterstaat, Rijkswaterstaat Noordzee	Rijswijk	20060515
2.	20060508	Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek (ROB)	Amersfoort	20060515
3.	20060524	Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, Directie Regionale Zaken	Groningen	20060529
4.	20060530	College van B&W gemeente Schiermonnikoog	Schiermonnikoog	20060530
5.	20060529	Waddenvereniging	Harlingen	20060530
6.	20060526	A. Taekema	Schiermonnikoog	20060631
7.	20060530	Nationaal Park Schiermonnikoog	Leeuwarden	20060501
8.	20060531	Wetterskip Fryslân	Leeuwarden	20060606

Advies voor richtlijnen voor het milieueffectrapport Ontwikkeling van een offshore gasveld in het blok N7 op het Nederlands deel van het continentale plat

Op 7 kilometer ten noorden van Schiermonnikoog in de Noordzee zal er eerst een boring naar en vervolgens de winning van aardgas gaan plaatsvinden. Bijzondere aandacht gaat hierbij uit naar de gevolgen van bodemdaling, de landschappelijke aspecten en de gevolgen voor Natura 2000gebieden.

ISBN 90-421-1804-0